

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 16 lutego 2015 r., wydanym po rozpoznaniu sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego InSecura w W. przeciwko A. S. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 759,18 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 lutego 2014 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałym zakresie, nadał wyrokowi w części zasądzonej roszczenie rygor natychmiastowej wykonalności, jak również zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 150,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Z wyrokiem tym nie zgodziła się strona powodowa, składając apelację, w której zaskarżyła wyrok w części oddalającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach procesu, domagając się zmiany tego orzeczenia poprzez zasądzenie na jej rzecz od pozwanej dalszej kwoty 307,83 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 lutego 2014 r. do dnia zapłaty i całości poniesionych przez stronę powodową kosztów procesu przed Sądem I instancji, a także zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono:

- naruszenie art. 339 § 2 k.p.c. poprzez nieprzyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie, chociaż nie budzą one uzasadnionych wątpliwości i znajdują logiczne i prawdopodobne oparcie w załączonych do pozwu dowodach w postaci umowy pożyczki Nr (...) z dnia 27 listopada 2012 r. i umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 8 października 2013 r.;
- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. polegające na dowolnej oraz sprzecznej z zasadami doświadczenia i wskazaniem wiedzy ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że powód nie wskazał żadnych okoliczności i nie przedstawił jakichkolwiek dowodów z dokumentów wykazujących, że nabyta przez niego wierzytelność o zwrot kosztów w kwocie 307,83 zł istniała, chociaż wysokość kosztów ubezpieczenia, opłaty przygotowawczej i opłaty za obsługę pożyczki w domu została wyraźnie określona w umowie pożyczki Nr (...) z dnia 27 listopada 2012 r. zawartej przez pozwaną z poprzednikiem prawnym powoda;
- naruszenie art. 65 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię postanowień umowy pożyczki Nr (...) z dnia 27 listopada 2012 r. polegającą na przyjęciu, że naliczenie przez poprzednika prawnego powoda kosztów ubezpieczenia, opłaty przygotowawczej i opłaty za obsługę pożyczki w domu jest zastrzeżeniem kary umownej na wypadek niewywiązania się dłużnika z zobowiązania pieniężnego, podczas gdy przedmiotowe opłaty zostały naliczone w związku z zawarciem i obsługą umowy pożyczki;
- naruszenie art. 58 § 2 k.c. w związku z art. 483 § 1 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie wskutek błędnej wykładni postanowień umowy pożyczki Nr (...) z dnia 27 listopada 2012 r. dotyczących kosztów ubezpieczenia, opłaty przygotowawczej i opłaty za obsługę pożyczki w domu przejawiającej się w uznaniu, że ustanowienie tych opłat stanowi niedopuszczalne zastrzeżenie kary umownej na wypadek niewywiązania się dłużnika z zobowiązania pieniężnego, podczas gdy opłaty te zostały naliczone przez poprzednika prawnego powoda w związku z zawarciem i obsługą umowy pożyczki, a nie na wypadek opóźnienia dłużnika w spłacie zobowiązania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Złożona apelacja nie może być uznana za zasadną i nie prowadzi do uwzględnienia zawartych w niej wniosków.

W przeciwieństwie do Sądu Rejonowego Sąd odwoławczy nie uważa, że twierdzenia powoda o okolicznościach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy zawarte w pozwie i dalszych pismach procesowych nie budzą uzasadnionych wątpliwości co do zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy – przynajmniej jeśli chodzi o fakty mające znaczenie dla treści przedmiotowego rozstrzygnięcia w zakresie, w jakim zostało ono zaskarżone apelacją. Zważywszy, że art. 339 § 2 k.p.c. przewiduje daleko idące odstępstwo od obowiązującej w postępowaniu cywilnym reguły wykazywania za pomocą środków dowodowych faktów, z których strona procesu wywodzi skutki prawne, przepis ten należy stosować

z wyjątkową ostrożnością. Twierdzenia powoda, na których miałby opierać się Sąd, powinny być jasne i spójne, a jakiegokolwiek sprzeczności pomiędzy nimi nieodzownie skutkują powstaniem uzasadnionych wątpliwości co do ich zgodności z prawdą po stronie Sądu orzekającego. Wywody strony powodowej dotyczące stanu faktycznego sprawy mogą się okazać niewiarygodne w wyniku oceny ich zgodności z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, ale także w efekcie ich zestawienia z załączonym do pozwu i innych pism procesowych materiałem dowodowym. W realiach sprawy niniejszej skarżący twierdzi w apelacji, że zakwestionowana przez Sąd I instancji należność w kwocie 307,83 zł należna jest od A. S. z tytułu kosztów ubezpieczenia, opłaty przygotowawczej i opłaty za obsługę pożyczki w domu, co nie wydaje się możliwe i budzi uzasadnione wątpliwości, ponieważ z załączonej do pozwu umowy pożyczki zawartej z poprzednikiem prawnym powoda wynika jasno, że w przypadku skorzystania przez pożyczkobiorcę z opcji obsługi pożyczki w domu składka ubezpieczeniowa i opłata przygotowawcza opłacane są już w chwili zawarcia umowy; tak też musiało stać się w przypadku przedmiotowej umowy, jako że z jej treści wynika, iż A. S. wypłacono kwotę pożyczki po pomniejszeniu jej o dwa opisane wyżej składniki. Chociaż więc Sąd meriti – wbrew twierdzeniom apelacji – nie naruszył w żaden sposób art. 339 § 2 k.p.c., ponieważ w rzeczywistości przyjął za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach sprawy, a oddalił powództwo z uwagi na to, iż – jego zdaniem – okoliczności te nie uzasadniały wywiedzionego roszczenia, to jednak treść pism procesowych strony powodowej złożonych na dalszym etapie postępowania w zestawieniu ze zgromadzonym materiałem dowodowym uzasadnia niezastosowanie w sprawie niniejszej cytowanego przepisu.

Z tych samych przyczyn umowa pożyczki – i inne załączone do pozwu dokumenty – nie pozwalają uznać za wykazane w sposób wiarygodny, że A. S. obciążał obowiązek uiszczenia na rzecz powoda kwoty 307,83 zł. Nie ulega wątpliwości, że powód winien był jasno sprecyzować podstawę faktyczną swojego roszczenia, w szczególności to, z jakiego dokładnie tytułu dochodzi potencjalnie należnej mu kwoty. Ponieważ ani z pozwu ani też z innych składanych w toku procesu pism nie wynika, zapłaty której z ewentualnie należnych na podstawie umowy z dnia 27 listopada 2012 r. należności dochodzi tytułem „kosztów” – a więc czy przedmiotem żądania jest składka ubezpieczeniowa, opłata przygotowawcza, opłata za obsługę pożyczki w domu, czy też może na żadaną kwotę składają się należności z różnych tytułów – trudno uznać, że zgromadzony materiał dowodowy pozwala na przyjęcie za udowodnione, że po stronie pozwanej istnieje nadal obowiązek jej uiszczenia. Posłużenie się w tym celu przez Sąd powoływaną przez skarżącego umową nastrocza istotne trudności, ponieważ nie jest w pełni jasne, czy pozwem nie były objęte należności z tytułu składki ubezpieczeniowej czy opłaty przygotowawczej, które przecież – zgodnie z brzmieniem umowy – uiszczone już przy jej zawarciu. Innymi słowy, dowód ten daje podstawy do odmiennych ustaleń co do zasadności roszczenia w zależności od tego, których „kosztów” powód dochodzi w rozpoznawanej sprawie. Zaznaczyć trzeba, że nie jest zasadny także apelacyjny zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 233 § 1 k.p.c., którego to przepisu Sąd ten w ogóle nie stosował, ustalając stan faktyczny sprawy na podstawie twierdzeń zawartych w pozwie, jednak przyjęcie przez Sąd odwoławczy, że w rzeczywistości brak jest podstaw do zastosowania art. 339 § 2 k.p.c., powoduje konieczność dokonania oceny materiału dowodowego przedstawionego przez stronę powodową. Ocena ta wypada negatywnie z uwagi na to, że kluczowy dla wyniku niniejszego postępowania i ustalenia zakresu zobowiązania pozwanej dowód w postaci umowy pożyczki z dnia 27 listopada 2012 r. – wobec niesprecyzowania podstawy faktycznej dochodzonych roszczeń – nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, czy należności objęte pozwem można uznać za już uiszczone przez pozwaną czy też nie.

Wobec nieudowodnienia przez powodowy Fundusz zasadności dochodzonego roszczenia w części objętej zakresem zaskarżenia, powództwo o zasądzenie kwoty 307,83 zł rozstrzygnięcie Sądu I instancji oddalające powództwo w tym zakresie musi zostać uznane za odpowiadające prawu, co daje podstawy do oddalenia apelacji w oparciu o art. 385 k.p.c. W tej sytuacji Sąd odwoławczy zwolniony jest od rozważania zarzutów naruszenia prawa materialnego dotyczących błędnej wykładni postanowień umowy pożyczki, które to zarzuty zaktualizowałyby się dopiero wówczas, gdyby niebudzące wątpliwości twierdzenia powoda lub zgromadzony materiał dowodowy dawałyby uzasadnione podstawy do ustalenia, że z okoliczności faktycznych sprawy wynika, iż w umowie pożyczki przewidziano obowiązek zapłaty należności objętej pozwem, której A. S. dotąd nie zapłaciła, a ponadto, gdyby równocześnie możliwe było stwierdzenie, że żądaniem pozwu objęta jest ta właśnie należność. Dopiero wówczas zasadne i celowe byłoby

dokonanie – w ślad za Sądem Rejonowym – analizy, czy tego rodzaju postanowienie umowne jest zgodne z prawem, a tym samym, czy można je uznać za ważne i uzasadniające zasądzenie żądanej pozwem należności.